

ພຣະນຸມສະຕິ (ມອນແຮກ)

น้ำชาติ
อย่างได้
ข้อมูลพระบรมราชโถม
เพชรบุรี ก่อนไป
เที่ยวค่ะ

รุปโน๊ด
โดย...น้าชาติ ประชานีบ
www.khaosod.co.th/rupalmod

แสงตะวัน
ตอบ แสงตะวัน

พระนครศรี

(ตอนแรก)

พระนครศรี
หรือเจ้าปัจจุบัน

มีสถานะเป็น อุทิ�านประวัติศาสตร์พระนครศรี เป็นพระราชนิเวศน์ที่ประทับในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 อยู่ในเขตพื้นที่ตำบลลักษณะของพระบรมราชโถม เจ้าเมืองจังหวัดเพชรบุรี โดยตั้งอยู่บนภูเขาซึ่งมียอด 3 ยอดติดต่อกัน ยอดสูงที่สุดสูง 95 เมตร ภูเขาแห่งนี้เดิมชื่อว่า เขาสาม (สะ-หมน) ที่บริเวณไหหล่เจ้าทางด้านทิศตะวันออกมีวัดชื่อ วัดสาม (สะ-มะ-นะ) ซึ่งในหมายรับสั่งรัชกาลที่ 4 (พ.ศ.2402) ปรากฏชื่อว่า เขาสาม ต่อมาพระราชนามนามว่า เขามหาสารคุณ

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระราชนิเวศน์แห่งนี้เมื่อ พ.ศ. 2502 โดยมีเจ้าพระยาศรีสุริวงศ์ (ช่วง บุนนาค-ต่อมาได้รับสถาปนาเป็น สมเด็จเจ้าพระยานรัตนราชสูริวงศ์) เป็นแม่กองก่อสร้าง และพระเพชรพิไສษศรีสวัสดิ์ (ท้วน บุนนาค) เป็นนายงานก่อสร้าง การก่อสร้างแล้วเสร็จในปี 2403

พระราชนิเวศน์สร้างโดยพระท่านเจ้าอยู่หัว 3 ยอด ยอดเจ้าทางทิศตะวันตก ให้สร้างพระที่นั่งที่ประทับ ยอดเจ้าทางทิศตะวันออก ให้สร้างวัดพระแก้วน้อย และยอดกลาง ทรงสร้างพระธาตุจอมเพชร พระราชนามรวมว่า “พระนครศรี”

พระนครศรีประกอบด้วยพระที่นั่ง ดังนี้ พระที่นั่งเพชรภูมิ ไฟโรมน์ รัชกาลที่ 4 เศศฯ นาทรงวางศิลาฤกษ์เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2402 เป็นพระที่นั่งองค์แรกและเป็นองค์ประธานของหมู่พระที่นั่งต่างๆ ลักษณะสถาปัตยกรรมเป็นแบบอยุโรปผสมไทย และจีน ผังอาคารเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีมุขยื่นออกไปด้านข้าง ทึ้งชัยและขาว ภายในแบ่งเป็นห้องต่างๆ

ต่อมาพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ดัดแปลงห้องพระโรงหลังเป็นห้องพระบรรทม ห้องพระโรงหน้าดัดแปลงเป็นห้องเสวย มุขด้านทิศตะวันออกดัดแปลงเป็นห้องทรงพระสำราญ และมุขด้านทิศตะวันตกดัดแปลงเป็นห้องลงพระบังคุณ ปัจจุบันใช้เป็นที่จัดแสดงโบราณวัตถุและเครื่องเรือนต่างๆ

พระที่นั่งปราโมทย์ ตั้งอยู่ด้านหลังพระที่นั่งเพชรภูมิ ไฟโรมน์ มีฐานและหลังคาเชื่อมต่อกันลักษณะแบบเก่งจีน 2 ชั้น ชั้นบนมีห้องบรรทม 2 ห้อง ชั้นล่างมีห้องโถง 2 ห้อง ทางขึ้นอยู่ด้านหน้ามีขายคาดลุมเป็นบันไดแนวตึก 2 ด้าน

ปัจจุบันจัดแสดงพระแท่นบรรทมในรัชกาลที่ 4 และ 5, พระที่นั่งเวชขันต์วิเชียรปราสาท ลักษณะสถาปัตยกรรมเป็น

พระราชวังสร้างบนยอดเขาทั้ง 3 ยอด ยอดเขาทางทิศตะวันตก ให้สร้างพระที่นั่งที่ประทับ, ยอดเขาระดับวันออก ให้สร้างวัดพระแก้วน้อย และยอดกลาง ทรงสร้างพระธาตุจอมเพชร พระราชทานนามรวมว่า “พระนครคีรี”

พระนครคีรีประกอบด้วยพระที่นั่ง ดังนี้ พระที่นั่งเพชรภูมิ ไฟโรมน์ รัชกาลที่ 4 เสด็จฯ มาทรงวางศิลาฤกษ์เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2402 เป็นพระที่นั่งองค์แรกและเป็นองค์ประธานของหมู่พระที่นั่งต่างๆ ลักษณะสถาปัตยกรรมเป็นแบบบุรพสมัยไทย และจิน ผังอาคารเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีมุขชื่นออกไปด้านข้าง ทั้งซ้ายและขวา ภายในแบ่งเป็นห้องต่างๆ

ต่อมาพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ทรงพระภูมิไประดเกล้าฯ ให้ดัดแปลงห้องพระโรงหลังเป็นห้องพระบรรทม ห้องพระโรงหน้าดัดแปลงเป็นห้องเสวย มุขด้านทิศตะวันออกดัดแปลงเป็นห้องทรงพระสำราญ และมุขด้านทิศตะวันตกดัดแปลงเป็นห้องลงพระบังคน ปัจจุบันใช้เป็นที่จัดแสดงโบราณวัตถุและเครื่องเรือนต่างๆ

พระที่นั่งปราโมทย์ ไฟสวรรย์ ตั้งอยู่ติดกับพระที่นั่งเพชรภูมิ ไฟโรมน์ มีฐานและหลังคาเชื่อมต่อกันลักษณะแบบเก่งจิน 2 ชั้น ชั้นบนมีห้องบรรทม 2 ห้อง ชั้นล่างมีห้องโถง 2 ห้อง ทางขึ้นอยู่ด้านหน้ามีชา yat คาดลุมเป็นบันไดแนวตึก 2 ด้าน

ปัจจุบันจัดแสดงพระแท่นบรรทมในรัชกาลที่ 4 และ 5, พระที่นั่งเวชบันติเวชรปราสาท ลักษณะสถาปัตยกรรมเป็นปราสาทจตุรมุข ยอดปรางค์ 5 ยอด ตามพระราชนิยมในสมัยรัชกาลที่ 4 มียอดปรางค์ใหญ่อยู่กลาง และปรางค์เล็กอยู่ 4 มุม บนฐานสูงซ้อนกัน 3 ชั้น มีระเบียงแก้วโดยรอบแต่ละชั้น ระเบียงชั้นบนสุดมีโคมโปร่งที่มุนหั้งสี ด้วยสถาปัตยกรรมลักษณะปูนปั้นภายในประดิษฐานพระบรมรูปประจำรัชกาลที่ 4

พระที่นั่งราชธรรมสภา เป็นอาคารชั้นเดียว ศิลปะผสมบุรพจิน และไทย หลังคาเป็นแบบเก่งจิน ในรัชกาลที่ 4 ทรงใช้เป็นที่ประชุมส่วนพระองค์ บรรยายธรรมะ ถึงสามรัชกาลที่ 5 ดัดแปลงเป็นห้องเสวยสำหรับพระบรมวงศานุวงศ์ที่ตามเสด็จ

ปัจจุบันใช้เป็นอาคารแสดงนิทรรศการ จุดเด่นจะอยู่ตรงประตูบานโถงสีขาวติดกับผนังสีขาวที่มีลายปูนปั้นสวยงามภายในมีโถะหมุนชาสำหรับประดิษฐานพระพุทธธูป

และ หมู่พระที่นั่งสันถาสารสถาน หมู่พระที่นั่งของพระราชวัง ตั้งอยู่บริเวณทางลาดขึ้นพระที่นั่งเพชรภูมิ ไฟโรมน์ ผังอาคารเป็นรูปสี่เหลี่ยม อาคารขนาดใหญ่ตั้งอยู่ต้องกลาง ล้อมรอบด้วยอาคารขนาดเล็ก ภายในมีห้องเชื่อมต่อกัน บันไดทางขึ้น ตั้งอยู่ด้านนอก องค์พระที่นั่งเป็นพระที่นั่ง 2 ชั้น สถาปัตยกรรมแบบประยุกต์ตะวันตก สันหลังคาเป็นแบบจีน มุงกระเบื้องกาน กลวย พระที่นั่งองค์กลางแบ่งได้ 2 ส่วน ส่วนหน้าทำเป็นห้องพระ โกรเก็ง ส่วนหลังทำเป็นห้องเล็กๆ 2 แฉว ขนาด 5 ห้อง มีทางเดิน ตรงกลาง สำหรับเป็นที่ประทับของเจ้านายฝ่ายใน พระราชโอรส-พระราชธิดา ต่อมาใช้เป็นสถานที่รับรองพระราชอาคันตุกุล

ฉบับพรุ่งนี้ (๙ ม.ค.) พงกันอิกามายสถาปัตยกรรมงาม อันประกอบกันเข้าเป็น พระนครคีรี